

ՆԱՆՈՒՆ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱԳԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱԳԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը

**2005 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՊՐԻԼԻ 13-ԻՆ ՆՅՈՒ ՅՈՐՔՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՄԻՋՈՒ-
ԿԱՅԻՆ ԱՆԱԲԵԿՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԵՄ ՊԱՅՔԱՐԻ ՄԱՍԻՆ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿՈՆՎԵՆՅԻԱՅՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ-
ՆԵՐԻ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱԳԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱՄԱԴՊ-
ՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱՐՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ**

Քաղ. Երևան

3 նոյեմբերի 2009թ.

Նայասարանի Նանրապետության սահմանադրական դափարանը՝ կազմով
Գ.Նարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի (գեկուցող), Ն. Դանիելյանի,
Մ. Թովուզյանի, Վ. Նովհաննիսյանի, Ն. Նազարյանի, Վ. Պողոսյանի,

համաձայն Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրության 100 հոդվածի
2-րդ կետի, 101 հոդվածի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դափարանի մասին»
Նայասարանի Նանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72 հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2005 թվականի ապրիլի
13-ին Նյու Յորքում ստորագրված՝ Միջուկային ահաբեկչական գործողությունների
դեմ պայքարի մասին միջազգային կոնվենցիայում ամրագրված պարտավորություն-
ների՝ Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխա-
նության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Նանրապետության Նախագահի
դիմումը սահմանադրական դափարան:

Ուսումնասիրելով սույն գործով գեկուցողի հաղորդումը, Նանրապետության
Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ ՆՆ կառավարությանն առընթեր
ազգային անվտանգության ծառայության փնտրանի փեղակալ Ռ. Նարությունյանի բա-
ցափրությունը, հետազոտելով կոնվենցիան եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը,
Նայասարանի Նանրապետության սահմանադրական դափարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Յ**.

1. 2005 թվականի ապրիլի 13-ին Նյու Յորքում ստորագրված՝ Միջուկային ահաբեկչական գործողությունների դեմ պայքարի մասին միջազգային կոնվենցիան ուժի մեջ է մտել 2007 թվականի հուլիսի 7-ին: 2009 թվականի սեպտեմբերի 22-ի դրությամբ այն ստորագրել է 115 պետություն: Կոնվենցիան ուժի մեջ է մտել 54 պետության համար: Նայասպանի Նանրապետության կողմից այն ստորագրվել է 2005 թվականի սեպտեմբերի 15-ին՝ Ադրբեջանի Նանրապետության հայտարարության դեմ հայտարարությամբ:

2. Նշված կոնվենցիայի նպատակն է միջուկային ահաբեկչական գործողությունների կանխարգելման եւ մեղավորներին քրեական հետապնդման ու պարասխանավորության ենթարկելու համար արդյունավետ, գործնական միջոցների մշակման ու ձեռնարկման ուղղությամբ պետությունների միջեւ համագործակցության ամրապնդման ապահովումը:

Կոնվենցիան չի վերաբերում պետությունների կողմից միջուկային զենքի օգտագործման օրինականությանը կամ օգտագործման սպառնալիքին առնչվող հարցին եւ ոչ մի կերպ չի կարող մեկնաբանվել որպես դրան վերաբերող:

Ցանկացած Մասնակից պետություն պարտավորվում է մյուս պետության իրավագործությանը վերաբերող հարցերի շրջանակներում չիրականացնել ոչ մի իրավագործություն եւ գործառույթ, որոնք բացառապես վերապահված են այդ Մասնակից պետության իշխանություններին՝ վերջինիս ներպետական իրավունքին համապարասխան:

Կոնվենցիայի համաձայն Նայասպանի Նանրապետությունը պարտավորվում է, մասնավորապես՝

- կարարել փոփոխություն ՆՆ ներպետական օրենսդրություններում եւ կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածով ամրագրված գործողությունները ճանաչել հանցագործություն (հոդվ. 5, «ա» կետ),

- հաշվի առնելով այդ հանցագործությունների ծանր բնույթը՝ այդ հանցագործությունների համար սահմանել համապարասխան պատիժներ (հոդվ. 5, «բ» կետ),

- ձեռնարկել այնպիսի միջոցներ, որ կոնվենցիայի գործողության ոլորտում զբնվող հանցավոր գործողությունները, որոնք, մասնավորապես, ուղղված կամ նախատեսված են բնակչության, անձանց խմբերի կամ կոնկրետ անձանց շրջանում ահաբեկչական իրավիճակ ստեղծելուն, ոչ մի դեպքում չարդարացվեն որեւէ

քաղաքական, փիլիսոփայական, գաղափարախոսական, ռասայական, էթնիկական, կրոնական կամ նման այլ բնույթի նկարագրումներով եւ պարժվեն իրենց ծանրության աստիճանին համապատասխան (հոդվ. 6),

- ձեռնարկել բոլոր հնարավոր միջոցները, ներառյալ, անհրաժեշտության դեպքում, համապատասխանեցնելով ՏՏ ներպետական իրավունքը՝ ՏՏ համապատասխան փարածքների սահմաններում կամ սահմաններից դուրս կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածում նշված հանցագործությունների նախապարաստումը կանխարգելելու, ՏՏ փարածքների սահմաններում կամ սահմաններից դուրս այդպիսի նախապարաստումնը հակազդելու նպատակով, ինչպես նաեւ ձեռնարկել այնպիսի միջոցներ, որոնք արգելում են ՏՏ փարածքում անձանց, խմբերի եւ կազմակերպությունների անօրինական գործողությունները, որոնք խրախուսում, դրդում, կազմակերպում, կանխամտածված ֆինանսավորում կամ տեխնիկական օգնություն, կամ տեղեկատվություն են փրամադրում կամ մասնակցում են այդ հանցագործությունների կատարմանը (հոդվ. 7, «ա» կետ),

- միջոցներ ձեռնարկել, որպեսզի անհապաղ տեղեկացվի 9-րդ հոդվածում նշված պետություններին 2-րդ հոդվածում նշված հանցագործությունների կատարման եւ ՏՏ-ին հայտնի դարձած այդպիսի գործողությունների նախապարաստման մասին, ինչպես նաեւ, անհրաժեշտության դեպքում, այդ մասին տեղեկացնի միջազգային կազմակերպություններին (հոդվ. 7, «բ» կետ),

- պահպանել մյուս մասնակից պետություններից ստացված եւ միջազգային կազմակերպություններին փրամադրած ցանկացած տեղեկատվության գաղտնիությունը (հոդվ. 7, 2-րդ մաս),

- չի պահանջվում փրամադրել այնպիսի տեղեկատվություն, որը ՏՏ-ն իրավունք չունի փարածել ներպետական իրավունքի համաձայն, կամ կարող է վրանգել ՏՏ-ի անվտանգությունը կամ միջուկային նյութի ֆիզիկական պաշտպանությունը (հոդվ. 7, 3-րդ մաս),

- հանցագործությունների կանխարգելման նպատակով ներդնել բոլոր ջանքերը ռադիոակտիվ նյութի պաշտպանության ապահովման ուղղությամբ համապատասխան միջոցներ ձեռնարկելու համար՝ հաշվի առնելով Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության համապատասխան առաջարկություններն ու գործառնությունները (հոդվ. 8),

- ձեռնարկել այնպիսի միջոցներ, որոնք կարող են անհրաժեշտ լինել կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածում նշված հանցագործությունների նկատմամբ ՏՏ

իրավագործությունը հաստատելու համար, երբ հանցագործությունը կատարվում է ՆՏ փարաձքում, կամ հանցագործությունը կատարվում է ՆՏ դրոշի փակ նավարկող նավի վրա կամ այն օդանավում, որը հանցագործության կատարման պահին գրանցված է եղել ՆՏ օրենքների համաձայն կամ հանցագործությունը կատարվում է ՆՏ քաղաքացու կողմից (հոդվ. 9, կետ 1),

- ձեռնարկել այնպիսի միջոցներ, որոնք կարող են անհրաժեշտ լինել կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածում նշված հանցագործությունների նկատմամբ ՆՏ իրավագործությունը հաստատելու համար՝ այն դեպքում, երբ հանցագործություն կատարելու մեջ կասկածվող անձը գտնվում է ՆՏ փարաձքում եւ ՆՏ-ն նրան չի հանձնում այն Մասնակից պետություններից որեւէ մեկին, որոնք իրենց իրավագործությունն են հաստատել կոնվենցիայի 9-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ կետերին համապատասխան (հոդվ. 9, կետ 4),

- ստանալով փեղեկավորություն այն մասին, որ կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածում նշված հանցագործությունը կատարվել կամ կատարվում է ՆՏ փարաձքում, կամ որ հանցագործություն կատարած կամ հանցագործություն կատարելու մեջ կասկածվող անձը կարող է գտնվել ՆՏ փարաձքում, ձեռնարկել այնպիսի միջոցներ, որոնք կարող են անհրաժեշտ լինել, ՆՏ ներպետական իրավունքին համապատասխան, այդ փեղեկավորության մեջ նշված փաստերը քննելու համար (հոդվ. 10, կետ 1),

- անձին կալանավորելուց հետո, այդ անձի կալանքի փակ գտնվելու փաստի եւ նրա կալանավորմանը վերաբերող հանգամանքների մասին անմիջականորեն կամ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի միջոցով անհապաղ փեղեկացնել այն Մասնակից պետություններին, որոնք, կոնվենցիայի 9-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ կետերի համաձայն, իրավագործություն են հաստատել, եւ եթե նպատակահարմար կհամարվի, նաեւ ցանկացած այլ շահագրգիռ Մասնակից պետության, ինչպես նաեւ կոնվենցիայի 10-րդ հոդվածի 1-ին կետով նախատեսված հեղափոխության անցկացման պարագայում, նշված Մասնակից պետություններին անհապաղ փեղեկացնել գործի մանրամասների մասին եւ հայրնել, թե արդյոք մտադիր է իրականացնել իրավագործություն (հոդվ. 10, կետ 6),

- եթե հանցագործություն կատարելու մեջ կասկածվող անձը գտնվում է ՆՏ փարաձքում, այն դեպքերում, որոնց նկատմամբ կիրառվում է կոնվենցիայի 9-րդ հոդվածը, եւ ՆՏ-ն չի հանձնում այդ անձին, ապա առանց որեւէ բացառության կամ անկախ նրանից՝ հանցագործությունը կատարվել է ՆՏ փարաձքում, թե՛ ոչ, առանց անհիմն հեղաձգումների՝ գործը հանձնել ՆՏ իրավասու մարմիններին՝ ՆՏ

օրենքներին համապատասխան վարույթ հարուցելու միջոցով քրեական հետապնդում իրականացնելու նպատակով եւ ապահովել, որպեսզի այդ մարմինները որոշում կայացնեն այնպես, ինչպես կկայացնեին, ՆՏ իրավունքի համաձայն, ծանր բնույթի ցանկացած այլ հանցագործության դեպքում (հոդվ. 11, կետ 1),

- կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածում նշված հանցագործությունները, որպես հանձնման հանգեցնող հանցագործություններ, ներառել հանձնման մասին հետազայում կնքվելիք բոլոր պայմանագրերում (հոդվ. 13, կետ 1),

- անհրաժեշտության դեպքում կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածում նշված հանցագործություններին արձագանքել, Մասնակից պետությունների միջև հանձնման նպատակներով, ինչպես եթե այդ հանցագործությունները կատարված լինեին ոչ միայն այն վայրում, որտեղ տեղի է ունեցել այդ հանցագործությունը, այլև այն պետությունների փարածքում, որոնք, կոնվենցիայի 9-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ կետերին համապատասխան, սահմանել են իրենց իրավագործությունը (հոդվ. 13, կետ 4),

- հնարավորինս աջակցել մյուս Մասնակից պետություններին կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածում նշված հանցագործությունների հետաքննության, քրեական հետապնդման կամ հանձնման վարույթների հետ կապված հարցերում, ներառյալ վարույթների համար անհրաժեշտ՝ ՆՏ փրամադրության փակ գրնվող ապացույցների սրացմանն օժանդակելը (հոդվ. 14, կետ 1),

- կոնվենցիայի 14-րդ հոդվածի 1-ին կետով նախատեսված պարտավորությունները կատարել Մասնակից պետությունների հետ փոխադարձ իրավական օգնության մասին ցանկացած պայմանագրի կամ այլ պայմանավորվածությունների համաձայն, որոնք կարող են գոյություն ունենալ միմյանց միջև. այդպիսի պայմանագրերի կամ պայմանավորվածությունների բացակայության դեպքում մասնակից պետություններին օգնություն փրամադրել ՆՏ ներպետական իրավունքի համաձայն (հոդվ. 14, կետ 2),

- հանձնված անձին պահել անազատության մեջ, եթե այն պետությունը, որը հանձնել է անձին, այլ բան չի խնդրել կամ այլ բան չի որոշել, ինչպես նաեւ առանց հետաձգումների կատարել այն պետությանն այդ անձին վերադարձնելու ՆՏ պարտավորությունը, որը նախկինում հանձնել է այդ անձին, ինչպես դա համաձայնեցվել է նախապես կամ այլ կերպով երկու պետությունների իրավասու իշխանությունների կողմից (հոդվ. 17, կետ 2, ենթակետեր «ա» եւ «բ»),

- անձին հանձնած պետությունից չպահանջել նրա վերադարձման համար հանձնման վարույթի հարուցումը, ինչպես նաեւ ՆՏ-ում պարփոք կրելու ժամկետից

հանել այլ պետությունում անագապության մեջ պահելու ժամկետը (հոդվ. 17, կետ 2, ենթակետեր «գ» եւ «դ»),

- առգրավելով կամ այլ կերպով ՆՏ հսկողության փակ վերցնելով ռադիոակտիվ նյութերը, սարքերը կամ միջուկային օբյեկտները կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածում նշված հանցագործությունը կատարվելուց հետո՝ այսպիսի առարկաներ փրամադրության փակ ունենալու պարագայում ձեռնարկել միջոցներ ռադիոակտիվ նյութը, սարքերը կամ միջուկային օբյեկտները վնասազերծելու նպատակով, ապահովել, որպեսզի ցանկացած միջուկային նյութ պահվի Արոմային էներգիայի միջազգային գործակալության կիրառելի երաշխիքներին համապատասխան, ինչպես նաև հաշվի առնել Արոմային էներգիայի միջազգային գործակալության կողմից հրապարակված՝ ֆիզիկական պաշտպանության վերաբերյալ առաջարկությունները եւ առողջության ու անվտանգության պահպանման ոլորտի սրանդարները (հոդվ. 18, կետ 1),

- եթե ներպետական կամ միջազգային իրավունքով ՆՏ-ին արգելվում է վերադարձնել կամ ընդունել այդպիսի ռադիոակտիվ նյութ, սարք կամ միջուկային օբյեկտ, կամ եթե այդ մասին պայմանավորվում են համապատասխան Մասնակից պետությունները, ապա ռադիոակտիվ նյութ, սարք կամ միջուկային օբյեկտ փնտրվելիս, կոնվենցիայի 18-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթները պահպանելով, շարունակել ձեռնարկել կոնվենցիայի 18-րդ հոդվածի 1-ին կետում նշված միջոցները. այդպիսի ռադիոակտիվ նյութերը, սարքերը կամ միջուկային օբյեկտներն օգտագործել բացառապես խաղաղ նպատակներով (հոդվ. 18, կետ 3, ենթակետ «ա»),

- եթե ռադիոակտիվ նյութ, սարքեր կամ միջուկային օբյեկտներ փնտրվում են ՆՏ-ի համար դրանք փնտրվելն անօրինական է, ապա ապահովել, որպեսզի դրանք հնարավորինս շուտ փոխանցվեն այն պետությանը, որի համար դրանց փնտրվումն օրինական է, եւ որն անհրաժեշտության դեպքում, կոնվենցիայի 18-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջներին համապատասխան, ՆՏ-ի հետ խորհրդակցություններ անցկացնելիս երաշխիքներ է ներկայացրել դրանց վնասազերծման համար. այդպիսի ռադիոակտիվ նյութերը, սարքերը կամ միջուկային օբյեկտներն օգտագործվում են բացառապես խաղաղ նպատակներով (հոդվ. 18, կետ 3, ենթակետ «բ»),

- կոնվենցիայի 18-րդ հոդվածին համապատասխան ռադիոակտիվ նյութի, սարքի կամ միջուկային օբյեկտի փնտրվումամբ կամ պահպանմամբ զբաղվելու պարագայում, փեղեկացնել Արոմային էներգիայի միջազգային գործակալության

գլխավոր փնտրենին այն մասին, թե ինչպես է փնտրվել կամ պահպանվել այդ իրը (հոդվ. 18, կետ 6),

- եթե ՆՏ-ում հանցագործություն կատարելու մեջ կասկածվող անձի նկարմամբ քրեական հետապնդում է իրականացվում, ապա, ՆՏ ներպեպական իրավունքին կամ կիրառվող ընթացակարգերին համապատասխան, վարույթների վերջնական արդյունքների մասին փեղեկացնել ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարին (հոդվ. 19):

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Նայասպանի Նանրապետության Սահմանադրության 100 հոդվածի 2-րդ կետով, 102 հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայասպանի Նանրապետության օրենքի 63 եւ 64 հոդվածներով, Նայասպանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. 2005 թվականի ապրիլի 13-ին Նյու Յորքում ստորագրված՝ Միջուկային ահաբեկչական գործողությունների դեմ պայքարի մասին միջազգային կոնվենցիայում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Նայասպանի Նանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Նայասպանի Նանրապետության Սահմանադրության 102 հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՏՈՂ՝

Գ.ՆԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ